

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

HRISTOS A ÎNVIAT!

Grafică realizată de Andrei-Dan Morteci

Evangelia Învierii Domnului

(Sfintele Paști)

Ev. Ioan 1, 1-17

La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era dintru început la Dumnezeu. Toate printr-Însul s-au făcut; și fără Dânsul nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut. Într-Însul era viață și viața era lumina oamenilor. Și lumina în întuneric luminează și întunericul pe ea n-a cuprins-o. Fost-a om trimis de la Dumnezeu, iar numele lui era Ioan. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toți să creadă prin el. Nu era el Lumina, ci ca să mărturisească despre Lumină. Cuvântul era Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul ce vine în lume. În lume era și lumea printr-Însul s-a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut. Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit. Iar celor câți L-au primit pe Dânsul și cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fiii lui Dumnezeu, fiind născuți, nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu. Și Cuvântul s-a făcut trup și s-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și adevăr. Ioan mărturisea despre Dânsul și striga, zicând: Acesta era despre care am zis: Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru că mai înainte de mine era. Și din plinătatea Lui, noi toți am luat și har peste har, pentru că legea s-a dat prin Moise, iar harul și adevărul au venit prin Iisus Hristos.

Cântări din Canonul Învierii Domnului

Ziua Învierii, să ne luminăm, popoare! Paștile Domnului, Paștile! Că din moarte la viață și de pe pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-a trecut pre noi cei ce cântăm cântare de biruință!

Să ne curățim simțirile, și să vedem pe Hristos strălucind, cu neapropiata lumină a Învierii și bucurați-vă zicând, luminat să-L auzim, cântându-I cântare de biruință.

Cerurile după cuviință să se vesealească, și pământul să se bucure, și să prăznuiască toată lumea cea văzută și cea nevăzută: că Hristos S-a sculat, veselie cea veșnică.

Veniți să bem băutura nouă, nu din piatră stearpă făcută cu minuni, ci din Izvorul nesticăciunii, din Hristos, Cel ce a izvorât din mormânt, întru Carele ne întărim.

Acum toate s-au umplut de lumină: și cerul și pământul și cele dedesubt. Deci să prăznuiască toată făptura Învieria lui Hristos, întru care s-a întărit.

Ieri m-am îngropat împreună cu Tine, Hristoase, astăzi mă scol împreună cu Tine, înviind Tu. Răstignitu-m-am ieri, împreună cu Tine, Însuși împreună mă preamărește, Mântuitorule, întru Împărăția Ta.

Înaltpreasfințitul Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei: Învierea Domnului - trecerea de la robie la libertate

- fragment din Scrisoare pastorală la Învierea Domnului - 2017 -

Cu putere multă și cu bucurie adâncă rostim în aceste zile: „*Hristos a înviat!*”, „*Adevărat a înviat!*”. Mai ales în noaptea plină de lumină a Sfințelor Paști răsună, cu glas puternic, această sfântă bunăvestire că Hristos a înviat.

Cu ce putem asemăna această veste bună? Ce ne poate ajuta să înțelegem o firimitură din marea taină a Învierii lui Hristos? Să ne gândim la o ceată de robi care sunt eliberați! Să avem în minte un grup de întemnițați care dobândesc libertatea! Ce sentimente îi cuprind în momentul slobozirii? Cum simt ei prima clipă a libertății după care au suspinat ani de-a rândul? Starea pe care o trăiesc poate fi definită ca: viață, bucurie, lumină, nădejde.

Învierea lui Hristos cuprinde starea desăvârșită a vieții depline, a bucuriei autentice, a luminii neapuse și a nădejzii nezdruccinate. De ce aceasta? Pentru că prin Învierea lui Hristos omul este eliberat din cea mai aprigă robie: cea a păcatului și a morții. Prin Învierea lui Hristos, lanțurile sclaviei, în care era omul încătușat, sunt zdrobite. Omul redevine liber și nimic nu este mai de preț decât libertatea.

Dumnezeu l-a creat pe om spre a fi o făptură liberă, așa cum El Însuși este. Omul a folosit însă în mod greșit libertatea cu care l-a înzestrat Dumnezeu. Consecința a fost pierderea libertății, căderea în robia păcatului și gustarea urmării acestuia, moartea.

La un anumit moment în curgerea istoriei, Dumnezeu l-a trimis pe Fiul Său în lume ca să slobozească pe om din tirania necredinței, a păcatului și a morții. Aflăm acest adevăr din cuvintele rostite de Însuși Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos: „*Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul Născut l-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică*” (Ioan 3, 16).

Întruparea Fiului lui Dumnezeu, viețuirea Sa printre oameni, Patimile, moartea și Învierea Sa au drept scop ridicarea omului „*de la întuneric la lumină și de la stăpânirea lui satana la Dumnezeu*” (Faptele Apostolilor 26, 18), cum spune chiar Domnul Hristos. Tot El mărturisește, preluând cuvintele Profetului Isaia, că „*Duhul Domnului (...) M-a trimis (...) să propovăduiesc robilor dezrobirea și celor orbi vederea; să slobozesc pe cei apăsați*” (Luca 4, 18).

Trebuie cunoscut adevărul că autentica libertate este dobândită numai prin legătura noastră cu Hristos Dumnezeu. Altă cale nu există. „*Dacă veți rămâne în*

cuvântul Meu, zice Domnul, sunteți cu adevărat ucenici ai Mei și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi” (Ioan 8, 31-32). Libertatea oferită de Hristos sau dobândită prin legătura de credință, nădejde și dragoste cu Hristos este singura reală, singura adevărată. „*Dacă Fiul (lui Dumnezeu) vă va face liberi, liberi veți fi într-adevăr*” (Ioan 8, 36), întărește Domnul Hristos în Evanghelia Sa. De unde vine această certitudine? Vine din adevărul că Dumnezeu l-a trimis pe Fiul Său în lume „*ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morții, adică pe diavolul, și să izbăvească pe acei pe care frica morții îi ținea în robie toată viața*” (Evrei 2, 14-15), cum spune Sfântul Apostol Pavel. Vine din adevărul că starea de om liber este dată de legătura cu Dumnezeu, cu Duhul Său cel Sfânt: „*Domnul este Duh, și unde este Duhul Domnului, acolo este libertate*” (2 Corinteni 3, 17), după cum mărturisește același dumnezeiesc Apostol.

Din cele mărturisite de Domnul Hristos, de Sfinții Apostoli și de Sfinții Părinți înțelegem faptul că starea de libertate izvorăște din relația cu Dumnezeu. Din păcate, de-a lungul timpului, oamenii au căutat de multe ori libertatea în afara legăturii cu Dumnezeu. Aceasta deoarece pentru mulți însăși raportarea la Dumnezeu este considerată ca lipsire de libertate.

În contextul lumii de astăzi, ni se spune adesea că libertatea este dreptul omului de a face ceea ce dorește, fără nici o îngrădire. Se vorbește astăzi despre libertatea de a face abort, adică de a ucide prunci nevinovați, libertatea de a săvârși desfrânare, libertatea sau „dreptul” de a forma „familii” din persoane de același sex. Se insistă, de asemenea, asupra libertății de a recurge la eutanasiu, de utilizare a drogurilor sau despre libertatea de a blasfemia și de a batjocori simbolurile religioase. Se împlinește, așadar, ceea ce Sfântul Apostol Pavel îndemna să nu se întâmple: „*Fraților, ați fost chemați la libertate; numai să nu folosiți libertatea ca prilej de a sluji trupului, ci slujiți unul altuia prin iubire*” (Galateni 5, 13).

Libertatea de a sluji trupului, adică libertatea de a păcătui în diferite forme, se transformă, în cele din urmă, în cea mai nemiloasă robie. „*Libertatea fără limite este omorârea libertății*”, spunea un gânditor occidental (Honoré de Balzac). Libertatea dispare atunci când omul, dând frâu liber voinței sale de a face orice dorește, săvârșește păcatul. Din ființă liberă, omul devine rob în tirania patimilor. „*Ceea ce te biruiește, spune Sfântul Apostol Petru, aceea te și stăpânește*” (2 Petru 2, 19).

Din această robie a păcatului, omul se poate ridica prin căință, prin spovedanie, prin împărtășirea cu Sfintele Taine. Cu ajutorul lui Dumnezeu, el devine din nou un om liber.

Învieria lui Hristos și Învieria noastră

Sărbătoarea Sfințelor Paști așează într-o nouă lumină ziua de Duminică, transformând „prima zi a săptămânii” în cea mai importantă zi a săptămânii. Mai mult, observăm și o modificare cronologică: Duminica Paștilor devine în același timp și Prima duminică după Paști. Astfel, în calendar, duminica viitoare, duminica Tomei și hramul Bisericii noastre, este considerată duminica „a doua” după Paști. Practic, sărbătoarea Învierii din morți a Domnului Iisus Hristos convertește pe „zero” în „unu”, deși cele două numere sunt atât de diferite în logica noastră omenească, fiecare având proprietăți cu totul deosebite față de toate celelalte numere. Învieria Domnului trebuie pusă în legătură cu creația lumii, cu singura mențiune că nu mai e vorba de o creație din nimic, de la „zero” ci e vorba de o creație din nou, pusă sub semnul unicității.

Lumea se re-crează, se creează în nou, prin Învieria Domnului Hristos. Toate capătă o altă dimensiune, o altă perspectivă în Lumina Învierii Domnului Hristos. De aceea, Sfântul Apostol Pavel îndemna: „Noaptea e pe sfârșite; ziua este aproape. Să lepădăm dar lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm cu armele luminii. Să umblăm cuviincios, ca ziua: nu în ospețe și în beții, nu în desfrânări și în fapte de rușine, nu în ceartă și în pizmă; Ci îmbrăcați-vă în Domnul Iisus Hristos și grija de trup să nu o faceți spre poftă (Romani 13, 12-14)”.

Poți „învia” din tot ceea ce trăiești neplăcut și dificil în viața aceasta, iar izvorul acestei învieri este Dumnezeu. „După trei zile mă voi scula”, le spune Domnul Iisus apostolilor. Spune Mântuitorul ucenicilor ce îl însoțeau în ultima călătorie: „Iată ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi dat pe mâna arhierilor și a cărturarilor, și-L vor osândi la moarte, dar a treia zi va învia.” (Matei 20,18). Le oferă chiar „Semnul lui Iona”, ca o prefigurare a Învierii Sale. Iona a stat într-o moarte, în pântecul unui pește, preț de trei zile. Dar de fapt din largul mării, unde corabia s-a zdrobit și unde Iona era să moară înecat, înghițindu-l acest pește l-a adus până la mal. Călătoria a durat trei zile. Era o prefigurare a Învierii din morți a Domnului Hristos.

Dacă stăm și socotim, vineri s-au relatat atâtea lucruri despre patimile Domnului Hristos, iar duminică deja serbăm Învieria. Ar fi aproximativ o zi, nu trei zile. Și totuși dacă stăm și ne gândim, Mântuitorul Hristos fiind judecat la ceasul al treilea, adică undeva în jurul orei 6 dimineața și răstignit în ceasul al șaselea, adică în jurul orei prânzului, iar cerul s-a întunecat până la ceasul al nouălea, în jurul orei 6 după-amiaza, când Mântuitorul s-a săvârșit pe Cruce. Unii exegeți, pentru a ajunge la numărul de trei zile, interpretează întunecarea cerului de la răstignirea Domnului ca pe o noapte.

Ceea ce se poate spune cu certitudine este faptul că, de vreme ce Mântuitorul Hristos a murit pe Cruce vineri și tot vineri seara târziu a fost înmormântat, iar Învieria Sa a fost constatată în zorii din ziua cea dintâi a săptămânii, în primele momente din ziua a treia, totuși

putem vorbi de cele trei zile.

Și totuși, nu e important ceea ce s-a petrecut pe pământ în cele trei zile, ci e important ce s-a petrecut în iad. Pogorârea la iad a Domnului Hristos ni-L înfățișează ca „distrugător” al unei „ordini” din care omul nu ar fi avut cum să iasă singur. „Sfărâmând porțile iadului”, Domnul Iisus a rupt acel lanț al încărcării cu păcate a oamenilor din generație în generație. Prin naștere, așa cum fiecare dintre noi primește anumite trăsături care îl fac asemănător cu înaintașii săi, așa cum fiecare dintre noi primește anumite abilități și înclinații, care sunt rodul experienței generațiilor anterioare, tot așa fiecare dintre noi devine un fel de depozitar al acumulărilor negative din generațiile anterioare. Iar Mântuitorul prin pătimirea Sa rupe acest lanț al continuității păcatului, căci îi spune lui Nicodim într-o discuție pe care o are târziu în noapte: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3,5). Pentru că nu era vorba de starea de vinovăție a omului, ci era vorba de vinovăția cumulată. Ori, patimile Domnului Hristos și moartea Sa pe Cruce se repetă cu fiecare dintre noi. Fiecare dintre noi trecem prin moartea Domnului Hristos. Nu prin răstignire, ci prin ascultare.

Taina Botezului ne face părtași patimilor și morții Domnului Hristos. Prin Taina Botezului, trupul celui botezat, prin afundare, trece prin starea de moarte. Trece prin moarte, pe sub apă. Trece prin moarte în numele Sfintei Treimi și înviază întru Hristos. De aceea e o strânsă legătură între Taina Botezului și viața Mântuitorului Hristos, între Taina Botezului și Sfânta Liturghie. Botezul devine pentru cel botezat o asumare a vieții Mântuitorului Hristos, iar participarea la Sfânta Liturghie, de fiecare dată îl va încredința de realitatea Învierii. Așadar, prin Învierie s-a rupt acest lanț al morții iar prin botez lanțul păcatului.

Și atunci cum de totuși suntem păcătoși, chiar și dacă, precum spune una dintre rugăciuni, viața omului ar fi doar o singură zi? - Rămânem înclinați spre păcat și vulnerabilitatea în fața tentațiilor. De fapt, lupta cu ispititorul se transformă într-o luptă cu tine însuși. Păcatele pe care le-am săvârșit, de cele mai multe ori au fost consecința unor tentații din exterior. Dar revolta împotriva ispititorului, sau a lui Dumnezeu care a îngăduit să fim ispitiți nu reprezintă soluția pentru izbăvire. Adeseori, învinuim pe Dumnezeu, zicând precum Adam: "Femeia care mi-ai dat-o să fie cu mine, aceea mi-a dat din pom și am mâncat" (Facere 3, 12), sau învinuim împrejurările care ne-au provocat la păcat, precum spunea Eva: "Șarpele m-a amăgit și eu am mâncat" (Facere 3, 13). Așadar, vremea postului trebuie privită ca o luptă cu mine însumi, cu răul din mine, cu dușmanul meu cel mai mare, care sunt tocmai eu.

Iată de ce Sfânta Liturghie nu-i doar o evocare a vieții Mântuitorului Hristos, ci de fapt angajează o înviere a noastră. La fiecare Sfântă Liturghie, Hristos înviază și suntem chemați și noi să înviem odată cu El. Pentru că rostim la fiecare Sfântă Liturghie Crezul și mărturisim că Hristos „a înviat din morți a treia zi după Scripturi”.

Pr. Mihai Mărgineanu

**Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,
ISSN 2067 - 8274**

Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax: 0232 211 273

Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844

Preot II Iustinian-Ionuț Răduc, tel. 0729 935 888,

Colectiv redacțional:

Contact: tel. 0741 706 602, redactor_sef@yahoo.com

Vasilica Onofrei, Doru-Dumitru Șirghiș, Valentin Burlacu, Răzvan
Chițac, Vlad-Mihai Carpiuc, Pr. Mihai Mărgineanu (coord.)

Grafică: Elena Gheorghiuță, Mădălina Brăteanu, Raluca Negrea,
Dan-Andrei Morteci

Administratori site parohie:

Alexandru Losonczy, Costel Dumitru, Vasilica Onofrei

www.parohiatomacozma.ro, parohiatomacozma@gmail.com

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank Iași

Programul sărbătorii Hramului cuprinde următoarele manifestări religioase:

♦ **Sâmbătă, 22 aprilie, ora 18.00,**

- Vecernia hramului, cu participarea multor preoți invitați și a multor pelerini.

♦ **Duminică, 23 aprilie, începând cu ora 8.00,**

- Utrenia, Sfânta Liturghie, pomenirile pentru ctitori, precum și pentru toți cei răposați, care vor fi oficiate în sobor.

Vă invităm cu drag să participați la aceste momente de rugăciune și bucurie duhovnicească !

PROGRAM LITURGIC ÎN SĂPTĂMÂNĂ LUMINATĂ

Duminica Sfințelor Paști, 16 aprilie,

- ora 00.00, Slujba Învierii, a Utreniei, a Sfintei Liturghii, urmată de Slujba de sfințire a bucatelor pentru prima masă de Paști (ouă, pască, cozonac, brânză etc.)

- ora 11.00, Vecernia Paștilor, A doua Înviere, în cadrul căreia se va citi Evanghelia în mai multe limbi.

Luni, 17 aprilie, a doua zi de Paști,

- ora 8.00, Slujba Utreniei, a Sfintei Liturghii

Marti, 18 aprilie, a treia zi de Paști,

- ora 8.00, Slujba Utreniei, a Sfintei Liturghii Pe parcursul acestor slujbe, preotul va pregăti și va așeza în Sfântul Chivot, pentru păstrare, Sfintele Taine pentru bolnavi, adică Sfânta Împărtășanie care va sta în altar pentru tot anul.

Vineri, 21 aprilie,

- ora 7.00, Utrenia pascală și Sfânta Liturghie, urmată de Slujba Agheasmei de Izvorul Tămăduirii.

Apoi, vor urma, la cimitirul Sf. Treime, slujbe de pomenire pentru morții din parohia noastră. Nu se va oficia Sfântul Maslu

Puteți direcționa 2% din impozitul pe venitul dvs. pentru lucrările și activitățile pe care le susține PAROHIA TOMA COZMA

Datele noastre necesare pentru Completarea Formularului 230 sunt:

- Numele Asociației: PAROHIA —TOMA COZMA
- CIF (Codul de Identificare Fiscală): 11198095
- Contul Organizației în format IBAN: RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450